

Helg *i Birkeland*

MENIGHETSBLAD NR 1/14 ÅRGANG 51 MED ARTIKLER OG REPORTASJER FRA HELE FANA PROSTI

Liv og røre - og stillhet

Fredagstaco og engasjerte kaféungdommer forteller om en aktiv hverdagskirke. Men Birkeland inviterer også til «åpen kirke» for stillhet og bønn. Les mer på side 2-3 og 14-15.

www.birkelandmenighet.no

Folkekirken: Verd å satse på

Folkekirken er stadig under debatt.
Det er sunt.

REFLEKSJON VED IVAR BRAUT

Forståelig nok er det motforestillinger også blant aktive medlemmer. Noen mener strategien er feil og ønsker en helt fristilt kirke på linje med andre trossamfunn. Andre påpeker teologisk brist og varslar mulig utmelding. Felles for flere kritikere er tanken om å avvike folkekirken. Spørsmålet blir hvilken kirke Den norske kirke skal være.

Mitt utgangspunkt er at Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, faktisk er Norges folkekirke, jfr. Grunnlovens §16. Kirken har sitt fremste kjennetegn i sin bekjennelse til evangelisk-luthersk kristendomsforståelse. Her finner en svaret på hvilken kirke det er tale om. Bekjennelsen er kirkens vesen. Når Den norske kirke i sin visjon er «*bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen*» får en samtidig fram hva kirkens oppdrag er: Det er å være folkekirke. En kirke for folket. *Folkekirke* er neppe et teologisk begrep, men det er et godt og viktig uttrykk for hvilken kirke vi er og ønsker å være. Å være trossamfunn er faktisk ikke dekkende for hva denne kirken skal være. *Folkekirke* er et bedre uttrykk og får fram en dynamikk som er viktig å leve i: Denne kirken er kirke for mer enn tre fjerdedeler av innbyggerne i landet. I store deler av landet enda mye høyere prosentandel. Det ansvaret kan og skal vi ikke definere oss bort fra.

I dåpen blir de mange tatt imot, og det gjør inntrykk at også større barn, ungdommer og voksne søker dåpen. Trosopplæringen – med et desidert høydepunkt i konfirmasjonen – vil etter hvert få betydelige breddevirkninger. Gudstjenester og kirkelige handlinger samler mange.

Men noe av det viktigste er tilhørigheten som den store, skjulte menigheten kjenner. Kirken skal gi stemme og tilhørighet til de mange som har sin barnetro – eller sin skjulte tro. Hvem skulle ta ansvar for å gjøre alle disse kirkelig hjemløse? Vi som prester i folkekirken vet mer enn de fleste hvor dypt dette går. Dette handler grunnleggende om identitet og om de lange bølger både i nasjonens og den enkeltes liv.

Og først og sist er folkekirken der fordi Jesus den gang og i dag møter oss og sier: Følg meg. Det er ment for alle, for evangeliet er for alle. ●

ÅPEN KIRKE: Fordi

«Vi trenger å lage rom for stillhet». Det er Ingunn Myklebust som sier dette. Kateket i Birkeland menighet gjennom mange år, og en drivkraft har hun vært for å få åpen kirke i gang her i Birkeland.

AV IVAR BRAUT

-Vi blir så bombardert av støy og inntrykk i hverdagen, så det stille kirkerommet gir en mulighet til å falle til ro.

-Gud bare i stillheten?

-Jojo, Gud er tilstede også i støyen, smiler Ingunn tilbake. Heldigvis også midt i det vanlige travle! Men tanken er at nettopp kirkerommet er en fantastisk hjelp til å finne roen og bedre høre Guds stemme. Våre egne tanker og spørsmål trenger vi også ro til å høre. Stille rom hjelper oss til å komme ned i en stillemodus.

Kateket Ingunn har selv formet tanken bak i brosjyren som er laget:

-Det er vårt ønske at alle på fredags-ettermiddagen kan finne et åpent kirkerom med mulighet for stille ettertanke, bønn og lystenning. Og dette tiltaket vil føye seg fint inn i «fredagstilbudet» ellers her på Nesttun: Sesam står på formiddagen utenfor lokalene sine og deler ut en liten «fredags-oppmuntring», skolebarn sikres på skolevei fra Slåtthaug og Hop mot Nesttun ved hjelp av nye «Dagravner», og kirken skal altså stå med åpne dører fra 15-17. Vi tror dette blir et viktig skritt å ta i forhold til nærmiljøet og menigheten vår!

Ukjent luksus

-Men er det ok bare å stikke innom fem minutter eller?

-Helt i orden, men det er nok bra å kunne sitte en stund. Det blir en annen stillhet når vi gir oss tid. Og det er en øvelse dette å falle ro. Det er faktisk en type gratis luksus som vi godt kan unne oss. Ukjent luksus, kan vi si!

-Det er ikke så vanlig i Norge med åpne kirker?

-Nei, og vår åpne kirke her er jo bare noen timer i uka. Ellers blir det når det er gudstjenester og kirkelige

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Helig i Birkeland utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonssorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Martin A.E. Andersen, Astrid Dalehaug Norheim, Frode Høyte og Ivar Braut.

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 1. april

vi trenger stillheten

ÅPEN KIRKE

fredager kl. 15 - 17 i Birkeland kirke

INNLED HELGEN MED EN STILLE STUND I STILLE KIRKE!

Det fredelige kirkerommet innbyr deg til stille ettertanke, bønn, lyttening, eller kanskje bare en liten pause fra hverdagens travelt.

DU ER VELKOMMEN!

Velkommen inn til en stille stund!

Her kan du bare sette deg ned og slappe av. Uansett hva du har med deg inn av «bagasje», kan denne stunden kanskje være en hjelp til å finne ro, få legge av det som tynger eller takke for det som gleder?

Når en kommer til kirken er det lagt ut et ark som orienterer om åpen kirke. Vi har lagt fra bibler og salmebøker du kan bla i. Fremme i kirken har vi lysgloben der en kan tenne et lys og be en bønn (Jesus sa: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys».

Har du et bønneemne du ønsker å dele med noen med taushetsplikt i kirken, kan du skrive en bønne-lapp og legge den i bønnekrukken fremme ved lysgloben. Lappene makuleres etter at vi har bedt for det du har skrevet.

handlinger og mange aktiviteter. Men rundt i Europa ser vi jo at mange kirker står åpne.

-Er det tegn på krise i livet når vi går inn i en stille kirke slik som dette?

-Slett ikke, svarer Ingunn. Som filosoferer over hvordan krisene kommer og går for oss alle gjennom livet. Og når det først strammer seg til kjenner vel alle det skrikende behovet for å roe seg ned. Men stillheten i kirken kan like godt være en del av det helt alminnelige hverdagslivet.

Frivillige hjelpere

-Og for deg selv – har stille rom noen betydning?

-Jeg merker at det er vanskelig å finne rom for slikt, så jeg trenger dette dyttet til å følge en regel. Og jeg synes det er fint som en inngang til helgen. Men jeg merker at det trengs øvelse i å komme ned i stillheten. Sier Ingunn som ellers forteller at det hver fredag trengs et vertskap på to personer som kan holde kirken åpen og sluk-

ke og låse etterpå. Denne jobben vil være meget enkel, og er ikke minst en fin anledning for vertskapet selv til å ta en stille stund.

-Så dette er oppgaven for den som ikke vil love for mye?

- Sjelden har vi kunnet tilby en frivillig oppgave som ikke krever stort annet enn å være tilstede, men like fullt er ordningen absolutt avhengig av frivillig hjelp.

Skoleungdom

-Men du nevnte skoleungdommer på vei hjem?

-Jeg vet mye om hvordan også ungdom har behov for å kutte ut inntrykk og puste dypt, og om hvordan mange av dem er vant med å tenne lys, be en bønn, takke. De kjenner kirkerommet fra forskjellige anledninger, men dette er noe nytt. Jeg tror ungdommer ville kjenne mening i å sette seg ned uten at noe skjer. Og de to timene fredag ettermiddag passer med at de er på vei hjem fra skole. ●

Kirkens bord

Hver torsdag kl 12-13 (utenom skolens ferier) finner du diakon i Birkeland menighet, Linda Bårdsen, på Baker Brun på Nesttun senter. Da er det mulig for den som har lyst, til å sette seg ned for en prat ved bordet. Her er det plass for alle. Det er rom for å prate om løst og fast, og ønsker du tid for en dypere sjelesorgsamtale, kan vi gjøre en egen avtale om det. Velkommen! ●

Besøkstjenesten: Noe for deg?

I Birkeland menighet ønsker vi flere besøksvenner. Som besøker får du en fast person du besøker jevnlig etter avtale, og det kan innebære å gå tur, bare prate sammen, følge til lege, gudstjeneste eller liknende. Det vanlige er 1-2 timer i uken eller annen hver uke.

Kontakt diakon Linda Bårdsen for en uforpliktende samtale:

Telefon: 55 36 22 85,
E-post: linda.bardsen@bergen.kirken.no ●

Nabokafé våren 2014

Velkommen til nabokafé i menighetshuset, Øvsttunveien 29, hver tirsdag fra kl 12-14. Her serverer vi rimelig suppe, rundstykker, vafler, kaffe og te. Nabokaféen er et flott sted å treffe andre - og få litt påfyll! Vi holder åpent hele året, bortsett fra i romjulen, i påsken og i skolens sommerferie. Velkommen! ●

Undringsstunder

Annenhver tirsdag er det undringsstund (en åpen samtalegruppe) kl. 13 i peisestuen på menighetshuset, med innledning av en av menighetens prester. Kombiner det gjerne med en tur innom nabokaféen først ☺. Resten av vårens datoer er: 11. febr., 25. febr., 11. mars, 25. mars, 8. april, 22. april, 6. mai, 20. mai, 3. juni og 17. juni. ●

Ottar Arnestad blir ny kantor i Birkeland kirke

Tidlig i februar begynner Ottar Arnestad (62) som ny kantor i Birkeland menighet.

Tilsetningen er gjort i Bergen kirkelig fellesråd (BKF) etter uttale fra Birkeland menighetsråd. Ottar Arnestad sier selv:

- Jeg har jobbet som kantor i Landås menighet siden august 1997. Før den tid var jeg kantor i Mo i Rana i 11 år. Ser med glede, forventning og litt spenning fram til å begynne i Birkeland menighet.

Menighetsråd og ansatte ønsker den nye kantoren hjertelig velkommen i arbeidsfellesskapet. Vi får en motivert, erfaren og faglig dyktig kantor. Onsdag 5.februar har han sin første tjeneste når han har øvelse med Birkeland kantori, og søndag 9.februar er han på orgelkrakken i den første gudstjenesten.

«Kantor» betyr egentlig sanger, men er i dag en stillingsbetegnelse på den som har den høyeste, oftest 6-årige, utdannelsen som kirkemusiker. Ellers blir kirkemusikere gjerne kalt organist. Kantor har en viktig oppgave først og fremst i gudstjenestelivet og i de kirkelige handlingene, men også ellers i menigheten. Salmesang, liturgi og orgelmusikk kan vi ikke tenke oss uten og betyr mye for mange, både blant faste kirkegjengere og de som sjeldnere er i kirken. Vi ser fram til at kantor Ottar skal dele disse rikdommene, og vi lover å fortsette å være en syngende menighet! ●

SPAREBØSSER – LOMMEBØKER

NESTTUNVEIEN 101 A –
P.O. BOX 50 NESTTUN – 5852 BERGEN
TELEFON 55 13 55 55 – TELEFAKS 55 13 70 10

Samdals

Begravelsesbyrå AS

Bjørn-Eivind K Netland og Arve Løvenholdt
TRADISJON - TRYGGHET - RESPEKT
Gratis samtale i hjemmet. Døgnvakt: 55 90 19 80

Det er langt fra Betlehem til Jerusalem

ISRAELSK VAKTER I HEBRON:

Alle palestinere som arbeider i Jerusalem får ID-kortet kontrollert ved såkalte «checkpoints» før de får passere.

Betlehem en kjølig novembermorgen kl. 05.00. Tredve søvntunge nordmenn rusler i tussmørke gater mot Checkpoint 300. Der skal vi sammen med en representant fra fredsprogrammet EAPPI observere hvordan det foregår når palestinere som arbeider i Jerusalem passerer grensen.

BLIR BOENDE: Sta palestinsk bonde sammen med Eirik Mills. Han får ikke lov til å sette opp noe hus på gården sin, og hvis han setter opp en brakke foran grotten, kommer israelske soldater og river den.

TEKST OG FOTO: DAG VAULA

Vi kommer til den høye, stygge betongmuren som skiller Palestina fra Israel. Langs muren er det satt opp et høyt nettinggjerd, og bak gjerdet venter mange hundre trøtte mannfolk på å slippe gjennom grenseposten.

Noen av kvinnene i gruppen vår begynner å gråte. Situasjonen minner for mye om filmer vi har sett fra Warszawa-ghettoen under andre verdenskrig. Nå må det straks ses at virkeligheten ikke er så ille som det kan virke ved første øyekast. Den er likevel vanskelig nok for de arbeiderne som må stå opp i firetiden om morgenen for å rekke arbeidsplassen sin i åttetiden. Avstanden mellom Betlehem og Jerusalem er bare åtte kilometer, så uten grensekontroll hadde turen kanskje tatt en halv time fra hjemmet til arbeidsplassen.

Gjestehus i Betlehem

Tilbake til start, søndag 3. november. Trettito trøtte nordmenn fra Oslo, Trondheim, Bergen og Sandnes ankommer St. Vincent gjestehus i Betlehem. Her skal vi bo åtte dager med utflukter med buss og lokale guider til kjente steder i Palestina og Israel. Gjestehuset drives av en katolsk nonneorden til støtte for et stort og fint barnehjem som ligger vegg i vegg. Gjestehuset har enkle, men store og rene rom, to store terrasser med utsikt over byen og en stor sal som vi får bruke til «debriefing» etter dagens opplevelser. Det gjør godt å snakke om det vi har opplevd. Turen vår er tilrettelagt og ledes av Eirik Mills som noen kjenner fra tiden hans som ungdomsprest i Fana. Med oss på utfluktene har vi et lite hefte med bi-

belvers og salmer som passer til de stedene vi skal besøke.

Jesu fødested

Søndag morgen er vi tidlig oppe og besøker «hyrdemarken» i utkanten av Betlehem. Der er det flere grupper av kristne turister på besøk, blant andre en stor gruppe fra India i den fine parken og den nye kirken. Like nedenfor er det mange grotter i fjellet, og noen mener at det var en av disse som rommet stallen der Jesus ble født. Vi leser om hyrdene på marken, og er så heldige at det samtidig kommer forbi en gjeter med saueflokk sin på marken nedenfor. Litt senere deltar vi i en katolsk gudstjeneste i fødselskirken midt inne i byen, først bygget av keiser Konstantin den store i år 333. Denne kirken ligger rett over den grotten som ifølge den eldste tradisjonen er Jesu fødested.

Liturgien er ukjent for de fleste av oss, men en gruppe ungdommer bidrar med frisk sang og musikk som våre egne «ten-singere» gjerne kunne latt seg inspirere av. Det finnes flere kristne menigheter i Betlehem, men andelen kristne i Palestina har sunket sterkt, fra 20 prosent i 1947 til rundt én prosent i 2013. I Betlehem var det tidligere mer enn 80 prosent kristne, mens det nå er mindre enn 40 prosent. En av årsakene til nedgangen er den store arbeidsmangelen i Palestina og at de kristne har større muligheter til å emigrere fordi de stort sett har bedre utdanning og bedre kontakter i vestlige land enn muslimene har.

Får ikke bygge hus

Neste dag byr på store kontraster. Først besøker vi bosettingen Efrata som ligger på

GJESTEHUS: Gjestehuset «vårt» i Betlehem drives av en katolsk nonneorden til støtte for et barnehjem.

palestinsk område, men som i praksis er en forstad for Jerusalem; en selvstyrt og velstelt bydel med nydelige boliger og alle fasiliteter. En vennlig og veltalende talsmann viser oss rundt og prøver å overbevise oss om Israels rett til dette området. Med støtte fra israelsvenner har de også dyrket opp litt av området utenfor byen, som de hevder at palestinerne selv ikke bruker. Grunnen til dette får vi vite mer om da vi senere besøker en sta palestinsk bonde som har dyrket opp litt av sin gamle gård. Han serverer oss middag i et telt han har satt opp utenfor den lille grotten der han nå bor alene, mens familien fremdeles bor i flyktningeleiren Deheisha i Betlehem.

Bonden får ikke lov til å sette opp noe hus på gården (bortsett fra en utedo), og hvis han setter opp en brakke foran grotten, kommer israelske soldater og river den. Dette begrunner de i Osloavtalen, som gir palestinerne full råderett over bare tre prosent av Vestbredden. Siste post på dagsordenen gir mere håp. Da møter vi to representanter fra The Parents Circle. Dette er en organisasjon av mer enn 600 israelske og palestinske familier som alle har mistet et familiemedlem under tidligere uroligheter. De er blitt enige om å avstå fra hevn, og i stedet arbeide for fred mellom de to nasjonene. De personlige vitnesbyrdene fra disse to, en fra hver side, er gripende og oppløftende.

Vandring i Getsemane

Tirsdagen er viet Jerusalem. Vi besøker mange av de hellige stedene, og leser tekster fra Bibelen, men det er så mye som forstyrrer. Via Dolorosa er en turistfelle som har lite til felles med den veien Jesus gikk. Noe

Til høyre: UTSIKT FRA MASADA: Med israelsk guide på Masada-festningen, et fantastisk sted for alle som er interessert i historie. Herodes den store må ha vært stormannsgal som kunne bygge noe slikt, og landskapet med klippen som stikker ut fra fjellene og med ørkenen ned mot Dødehavet er nesten uvirkelig. Det var på Masada at de siste jødiske styrkene holdt stand i den første romersk-jødiske krigen, i år 73.

av den gamle hovedgaten fra Herodes' tid er gravd ut, seks meter under dagens gatenivå. Her ser vi de brosteinene som Jesus og disiplene virkelig vandret på. Over huset som nokså sikkert tilhørte ypperstepresten Kai-fas er det bygget en kirke, og gårdsplassen, der Peter fornektet Jesus og hørte hanen gale, har utsikt over til Getsemane-hagen. Der vandrer vi mellom eldgamle oliventrær som disiplene kanskje kan ha sovnet mellom. En gartner som kikker opp fra lukkingen og gir oss et forsiktig smil, minner oss om gartneren kvinnene møtte i den andre hagen, ved graven der de trodde Jesus lå.

Plages av nybyggere

Jerusalem er en komplisert by med en tragisk historie og en vanskelig framtid. Vi har bare sett et glimt av byen, men vi må videre. Onsdagen tilbringer vi i Hebron, en hellig by både for muslimer og jøder, for her er graven til patriarkene Abraham og Isak og deres koner. Vi besøker en palestinsk familie som er sterkt plaget av nybyggerne i et ulovlig settlement som er anlagt like ovenfor huset deres. Det er dessverre slik at noen israelske settlere er fanatikere som er villige til å bruke stygge metoder for å drive bort sine palestinske naboer. Likevel blir de beskyttet av den israelske hæren, som setter opp vaktårn ved siden av den ulovlige bebyggelsen.

Som en motvekt har Israel og Palestina tillatt en internasjonal organisasjon kalt TIPH å overvåke og rapportere ulovligheter fra begge sider i konflikten.

I Jesu fotspor

Torsdag besøker vi en liten palestinsk

landsby, Yanon, som har vært så plaget av settlere på åstoppen over landsbyen at de fleste innbyggerne har flyktet. Her er det observatører fra EAPPI som overvåker situasjonen og forklarer den for oss og andre besøkende.

Langt mer hyggelig er bussturen samme dag til Galilea, med en dyktig israelsk-arabisk guide. Veien går gjennom Juda-ørkenen, som virkelig er en ørken med rullende sanddyner og små beduinleirer hist og her. Galilea er på mange måter som på Jesu tid, med bølgende åser og små landsbyer. I Kaper-naum ser vi utgravninger med ruiner fra Jesu tid, og på Genesaretsjøen tar vi en båt-tur uten at noen går på eller i vannet.

Det største inntrykket er likevel å høre saligprisningene opplest i en vakker park nær det stedet Jesus må ha stått og talt til folket.

Samtaler på veien

Blant alle opplevelsene på turen, er det de personlige møtene med israelere og palestinere som har gjort størst inntrykk på oss. I Betlehem spiste vi middag i palestinske hjem, som regel to fra gruppen i hver familie. Stor vennlighet og uvante skikker, ikke minst at familiefaren var den eneste som spiste sammen med oss, mens kone og barn smilende så på.

I Jerusalem fikk vi først delta i sabbatsfeiringen i en ortodoks synagoge, før vi ble invitert til sabbatsmåltid i forskjellige familier. Min kone og jeg var gjester hos en meget gjestfri og vennlig familie av amerikansk opprinnelse. Vi hadde en fin og åpen samtale der de fortalte om sitt behov for sikkerhet etter terroraksjonene i 2000-2005, og om sitt ønske om en varig fred.

Holder på tradisjonene

På spørsmål om hvorfor de for tredve år siden hadde reist fra USA til Israel, hadde en av dem et interessant svar. Han sa at i USA ble den jødiske religionen stadig mer utvannet av den amerikanske kulturen, og at det var bare i Israel det var håp om å opprettholde de jødiske tradisjonene.

Etter en avskjedsmiddag lørdag kveld med palestinske venner i restaurant Casa Nova i Betlehem, var det grytidlig avreise søndag morgen til flyplassen i Tel Aviv. Der var sikkerhetssjekken like grundig som ved ankomsten, og en av lederne fikk kofferten sin fullstendig endevendt - til forlystelse for noen av gruppens svake sjeler.

En enkel løsning på konflikten

Her måtte vi også ta avskjed med de som skulle til Oslo og Trondheim. På åtte dager var vi blitt en sammensveist gruppe av venner, og det var både med en tåre i øyet og et håp om å treffes igjen at vi sa farvel. Det sies at Palestina-problemet er komplisert. Det er sant at situasjonen, politikken og framtidsutsiktene er uklare og vanskelige. Men løsningen på hovedproblemet er i prinsippet meget enkel. I følge vedtak i FN og den internasjonale domstolen har Palestina rett på hele området innen «den grønne linjen», det vil si våpenhvilegrensen fra 1967. Spørsmålet er bare om, når og hvordan dette kan bli realisert. ●

EAPPI er et fredsprogram som drives av Kirkenes Verdensråd. De verver hvert år 100 frivillige til å være «ledsagere» i konfliktfulle områder i Palestina. Mer informasjon: www.eappi.org

Vinter i Costa Blanca

Det er onsdag på Sjømannskirken i Torrevieja. Leseværelset er omgjort til systue. Omkring 30 damer er ivrig opptatt med alle mulige slags håndarbeider.

AV ALF IVERSEN

Slik har de holdt på siden forrige basar, med unntak for jule- og sommerferie. Høstens basar nærmer seg altfor fort. Rekker de å bli ferdige? Men rett skal være rett: Det blir også tid til kaffepause og lunsj, og ikke minst sosialt samvær.

Flykter fra norsk vinter

Midt i flokken finner vi Vigdis Gravdal. Hun og ektemannen Terje trives godt hjemme i Bergen. Men to ganger i vinterhalvåret drar de til Spania, en gang i oktober-november, og en gang i januar-mars.

LOVSANG I SJØMANNSKIRKEN: Frisk lovsang og glade rytmer i den vakre kirken i Torrevieja.

FOTO: ALF IVERSEN

Tv: FLYKTER FRA VINTEREN: I Spania kan ekteparet Gravdal bade og nyte solen til ut i november, og når de kommer ned igjen over jul, er været oftest som på fine sommerdager hjemme. Bildet er fra kystbyen Xàbia. FOTO: RODRIGUILLO/WIKIMEDIA

Det har de holdt på med i omkring sju år, og hver gang gleder de seg til å komme nedover. Det er deilig å komme vekk fra regn og vind, snø og kulde. Her nede kan de bade og nyte solen til ut i november, og når de kommer ned igjen over jul, er været oftest som på fine sommerdager hjemme.

Drømmestedet

Vigdis og Terje har funnet sitt sted i San Pedro del Pinatar. Det er ca 20 minutter sør for Torrevieja. Stedet ligger ved idylliske Mar Menor og ikke langt fra det kjente La Manga. Vigdis lar seg stadig friste til en dukkert i innsjøen. Temperaturen er oftest et par grader høyere der enn i havet, og en slipper unna bølger som bryter. Terje er ikke så glad i sjø og sol. Blir det for varmt, foretrekker han en dukkert i bassenget like ved der de bor. På spørsmål om det ikke blir litt ensomt, får vi til svar at de har fått mange venner her, og at familien kommer jevnlig på besøk. Og ikke å forglemme, Sjømannskirken, den betyr mye. Og så drar de på lengre turer. Spania har enormt mye flott å by på.

Også mannfolkene

Arbeidsgruppen ser i første omgang ut

Over: ARBEIDSGRUPPE: Flittige damehender skaffer 300.000 kroner til Sjømannskirkens drift. Vigdis Gravdal lengst fremme til venstre. FOTO: ALF IVERSEN

til bare å bestå av damer. Men når vi leter oss innover bak i kirken, finner vi en gjeng med lystige mannfolk. Om praten ikke går så munnrapt unna som hos damene ute på leseværelset, så knegges og flires det desto mer. Litt godlynt er ting må en også finne seg i. Her er det lett å føle seg inkludert. Men det som fanger blikket, er først og fremst arbeidene de holder på med. Det er treskjæring det går på. De flotteste klokker blir til under støe og kyndige hender. Mange timers arbeid ligger bak hvert lite kunsthåndverk, men så blir også resultatene imponerende.

Trofaste støttespillere

Arbeidsgruppen er ikke de eneste som bakker opp kirken. Mange titalls frivillige hjelpere går vakter på leseværelset og kjøkkenet. I uken er det forskjellige dugnadsarbeider som skal utføres, og til gudstjenesten om søndagen trengs det kirkeverter. Vanligvis blir en møtt med et fast håndtrykk og et «Velkommen!» i døren på alle sjømannskirker. Spesielt ved de store arrangementene, med opptil 200 til stede, makter ikke den faste staben å være nok til stede for alle. Men med flinke hjelpere håper Sjømannskirken at helst alle opplever seg sett og velkommen. ●

Sjømannskirken feirer i år 150-års jubileum. Feiringen vil foregå fra august og utover med en rekke forskjellige store og små arrangementer. Menighetsbladet gir noen glimt fra arbeidet.

Når sykdom rammer - da er er kirken der

Jostein Obrestad er diakon ved Sjømannskirken i Torrevieja. Han er en ressursperson i tilfelle sykdom, ulykke eller dødsfall. Men også når det gjelder omsorg og hjelp.

– Hvorfor bør en ha reiseforsikring når en drar til Spania?

– Da er en sikret syketransport til Norge om det skulle være behov for det. Helfo sitt europeiske helsetrygdkort dekker akutte sykdomstilfeller, men altså ikke hjemtransport.

– Hvor henvender en seg om en trenger øyeblikkelig hjelp?

– Om nødvendig, ring 112 for ambulanse. Det er to sykehus i Torrevieja med akuttavdeling. Det ene krever reiseforsikring, det andre bare trygdekortet. Om alt er fremmed og språket vanskelig, så ring Sjømannskirken.

– Hvordan er standarden på helsevesenet i Spania?

– Det er like bra som i Norge, bare raskere.

– Hva med språkproblemer?

– For den som ikke snakker spansk, kan det være et problem. Engelsk er det oftest bare de yngre med en del utdanning som behersker. Det sykehuset som krever reiseforsikring, har tolketjeneste.

– Hvordan hjelper Sjømannskirken?

– Ta kontakt og vi stiller opp. Vi går på besøk på sykehusene til de norske vi får vite ligger der. Vi hjelper med å kontakte pårørende i Norge. Vi ringer gjerne etter sykebil, blir med på akuten og hjelper med språket. Noen av oss snakker spansk, eller vi finner tolk. Vi drar også på besøk hvis pårørende hjemme i Norge er bekymret og vil at vi skal besøke dem. Vi er her for nordmenn som trenger oss. Ikke nøl med å ta kontakt! ●

Kyrjekaffien på Samos

Å verta invitert på kyrjekaffi i framandt land, er ei oppleving vel verd å få med seg når ein får høve til det. I denne saman-hengen, som eg her gjerne vil dele med lesarane, dreier det seg om feiringa av helgen/namnedagen Paraskevi, på den greske øya Samos.

TEKST OG FOTO: PAUL JOHNE SÆRVOLD

Kyrjekaffi i svalande skugge under gamle oliventre kan verke eksotisk for oss nordbuar.

Her heime lyt ein store delar av året skunda seg mellom kyrkje og menighetshus, for å kunne nyte kaffien i tørre og varme omgjevnader.

Feirar namnedag

Av det som vart sett på bordet, vart det, mellom forskjellige tradisjonelle greske kaker og kaffi, også til stor overrasking for artikkelforfattaren sett fram lokalt brennevin. Saman med den spesielle gresk-ortodokse gudstenesta, opptoget gjennom landsbyen, og den eksotiske kyrjekaffien, vart det heile ei minneverdig stund.

I Hellas feirar ein namnedagen sin og ikkje fødselsdagen. Dei fleste greske namn stammar frå helgenar, og tradisjonen seier at dei som har et namn knytt til en helgen, feirar sitt namn/sin dag på helgenen sin dag.

Fredag er førebuing

I samband med reisa til øya, er vi, saman med vårt reisefylgje som har feriert på same staden i mange år, blitt kjend med vertskapen og deira familie. Vertskapen si dotter «Vivi» (Paraskevi) er saman med mannen sin «Dinos» (Konstantinos) busett i New York City, men tilbringer sumaren heime på øya Samos i lag med dei to døtrene sine.

Den 26. juli feirar dei Vivis namnedag. Namnet hennar, Paraskevi, tyder førebuing, i tydinga førebuing til sabbat, eller fredag. Paraskevas er guteformen av namnet. Andre former av namnet er Petka, Paraskeva, Praskovia, Praskovie, Pyatnitsa, Pyetka, Paraskevoula, Paraschiva, kortforma Voula, samt kallenamnet Vivi.

KYRKJEKAFFI I DET FRI: Dei gyldne augneblinkane, det vera seg kvardag eller ferie, er dei du ikkje på førehand reknar med.

SEREMONI KRING PARASKEVI-IKONET: Den gresk-ortodoks kyrkja i landsbyen Sakkouleika i på øya Samos er vigsla til Paraskevi, ein ortodoks martyr og helgen som levde i Roma på 100-talet.

Ortodoks martyr

26. juli var vi saman med reisefylgjet vårt invitert med vertskapen vår til ei gresk-ortodoks kyrkje i landsbyen Sakkouleika i på øya Samos. Kyrkja er vigsla til Paraskevi, ein ortodoks martyr og helgen som levde i Roma på 100-talet. Ho var fødd av greske foreldre, far Agathon og mor Politia. Foreldra var barnlause, og bad om å bli velsigna med eit barn. Dei vart bønnehøyrde, og fekk ei dotter som dei gav namn etter dagen ho vart fødd, fredag.

Paraskevi av Roma, Den Heilage Paraskevi, reknast som helgen, og heilar for dei blinde etter saga om den romerske keisaren Antoninus Pius (86-161 e.kr.) Paraskevi av Roma vart heilagkåra i år 1031.

Gudstenesta

Landsbyen Sakkouleika ligg i høgda om lag midt på øya. Sjølv gudstenesta er bunden saman med mykje song. Og det er mykje folk i kyrkja denne dagen. Som heime i Noreg, er det mykje godt vaksne i kyrkjelyden. Det er høgtalarar på utsida av kyrkja, slik at det er mogleg å fylja gudstenesta ute på benkane i skuggen. Inne i kyrkja lyt ein stå (som er typisk for den gresk-ortodokse kyrkja), bortsett frå nokre få sitjeplassar for dei som ikkje er gode nok til beins. Etter gudstenesta er det opptog gjennom landsbyen, der ikonet av Paraskevi vert boren med. På ein liten open plass i landsbyen stoggar opptoget. Det vert så halde ein seremoni kring ikonet av Paraskevi.

Kyrjekaffi ved skulestova

Etter seremonien går vegen fram til den gamle skulestova, der det er dekkja til kyrjekaffi. Janis (Ioannis Plataniotis) er ein hyggeleg og engasjert grekar som er busett i Sakkouleika. Han kan fortelja at det finst to kyrkjer på Samos som er vigde til den heilage Paraskevi. Han har også mykje å fortelja om lokal historie, og hendingar både frå krig og fredstid. Ikkje til forkleinselse for badeliv og late dagar, men det er no gjerne slik, at dei gyldne augneblinkane, det vera seg kvardag eller ferie, er dei du ikkje på førehand reknar med. Feiringa av Paraskevi var for oss som fekk vera med ei slik stund. ●

Et smil kan bety så mye

Mange har trolig registrert at Fana menighet har fått en ny frivillig medarbeider. Hun er kommet inn som et friskt pust, og dukker opp i flere ulike sammenhenger og møter oss med sitt vennlige vesen og varme smil.

TEKST OG FOTO: LIV MARIT KVÅLE EVJEN,
FRIVILLIGHETSKOORDINATOR / DIAKONI-
MEDARBEIDER I FANA SOKN

Hvem er denne damen, hvor kommer hun fra, og hvordan har det seg at hun begynte som medarbeider her hos oss? Dette og flere spørsmål skal vi nå få svar på.

– Kan du fortelle litt om deg selv?

– Mitt navn er Bjørg Marit Nordås, jeg er snart 70 år. Jeg ble enke for 1 1/2 år siden. Jeg har 3 flotte døtre og har nettopp fått mitt 12 barnebarn. Jeg bor på en gård på Saganeset som har vært i familiens eie siden 1931.

– Hva har du arbeidet med tidligere?

– Min mann og jeg drev gården sammen frem til 1999. Jeg har i tillegg jobbet som sekretær i mange år. Den siste jobben var i Hydro fra 1985, der jeg arbeidet mye med resepsjonsarbeid og vakthold.

– Hvordan kom du inn i menigheten?

– I forbindelse med at jeg mistet min mann veldig brått, fikk jeg en uvurderlig støtte fra Gunnar, som er sokneprest i menigheten. Jeg spurte en gang om han visste om noen som kunne trenge en hjelpende hånd, og han henviste da til frivillighetskoordinatoren, og slik begynte det.

– Har du vært aktiv i menigheten tidligere?

– Nei, ikke mer enn gjennomsnittet. Jeg har gått i kirken ved ulike anledninger, men har vel alltid tenkt på meg som en kristen.

– Hvilke oppgaver har du fått, og hva liker du best?

– Jeg begynte som medhjelper på seniortreffet. Der har jeg ansvaret for innkjøp av maten, hente og bringe folk og å være med i ledergruppen for treffene. Jeg lager også mat for en konfirmantgruppe, og er med som kjøkkenhjelp i ulike sammenhenger. Søndager er jeg ofte kirkevert, og i det siste har jeg også begynt som kirketjenervikar. Jeg liker alle de forskjellige oppgavene og variasjonen i oppgavene. Jeg har alltid likt å lage mat, bake og stelle for andre. Nå får jeg bruke mine interesser samtidig som det kommer andre til gode. Det er en veldig god følelse når jeg merker at andre setter pris på det jeg gjør.

– Blir du ikke sliten når du er med på så mye?

– Nei, jeg føler at det gir meg energi og krefter til å takle en ellers litt tung hverdag. Det at noen utenfor familien har bruk for meg, betyr mye. Det å alltid bli møtt med et smil, og ofte en klem, gir meg følelsen av å være en del av et fellesskap. Jeg har selv erfart hvor mye det betyr å bli møtt av en kirkevert som faktisk både så meg, ønsket meg velkommen og brydde seg om meg. Det er ofte så lite som skal

Menighetsbladet starter her opp en ny fast serie, der vi vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Denne gangen er stafettpinnen i Fana menighet, deretter går den videre til Skjold, Storetveit, Søreide, Slettebakken, Bønes og Birkeland.

til, men det reddet dagen min den gangen.

Det er ingen tvil om at Bjørg er en utrolig stor ressurs for menigheten. Det er fantastisk flott og gledelig å møte slike som henne. De frivillige er en uvurderlig ressurs, og innsatsen de gjør har ofte en større betydning enn de selv er klar over. Et smil kan bety så mye. ●

Fri til å tale, tro og tjene

I 2014 er det 200 år siden Norge fikk sin egen grunnlov. I den forbindelse oppfordres alle landets menigheter til å markere dette jubileet i gudstjenesten 23. februar 2014.

AV JAN TERJE CHRISTOFFERSEN

Fra kirkens side er vi opptatt av at grunnlovsjubileet både skal gi oss kunnskap om vår nasjons og kirkes felles historie, og peke på kirkens ansvar for å tale og handle der frihet og menneskerettigheter trues. Av den grunn er Den norske kirkes programmerklæring for grunnlovsjubileet: Fri til å tale, tro og tjene.

Mirakelåret

1814 kalles mirakelåret i norsk historie. Den danske stattholderen, prins Christian Frederik meddelte meddelte tidlig på året landets biskoper at alle menigheter skulle samles i kirkene på en ekstraordinær bededag (25. februar 1814). Der fikk de høre at prinsen, som nasjonens regent, hadde overtatt styret av landet, og at folket kunne berge sin frihet ved å slutte opp om ham. Norge gikk i 1814 inn som en del av det eneveldige kongeriket Danmark-Norge, styrt fra København, og endte som egen stat i union med Sverige. Innimellom erklærte landet full uavhengighet, holdt de første politiske valgene og skaffet nasjonen en grunnlov. Det var begynnelsen på utviklingen av demokratiet i Norge.

Notabel-møtet

Fra 1380 var Norge i union med Danmark. Med eneveldets innføring i 1660 ble all makt samlet hos kongen i København. Kongeloven fra 1665 var grunnlov for Norge frem til 1814. Etter at engelske styrker satte store deler av København i brann og røvet landets marine, ble Danmark-Norge trukket inn i Napoleons-krigene på den - etter hvert - tapende side. Med Kieltraktaten av 14. januar 1814 måtte Danmark avstå Norge til den svenske kongen som én av betingelsene ved fredsavtalen i Kiel.

RIKSFORSAMLINGEN PÅ EIDSVOLL I 1814: Oscar Arnold Wergelands maleri «Eidsvold 1814» ble utført først 70 år senere, i årene 1882-1885. I forgrunnen står «grunnlovens far» Christian Magnus Falsen. Maleriet henger i Stortingssalen.

FOTO: STORTINGSARKIVET

Den norske eliten, med den danske regenten prins Christian Frederik i spissen, var ikke positive til fredsavtalen. Prinsen innkalte derfor til et såkalt stormannsmøte (Notabel-møtet) på Eidsvoll 16. februar 1814 for å diskutere landets fremtid.

Valget av Riksforsamlingen

På dette møtet ble man enige om å ikke godta fredsavtalen, men heller erklære Norge som en selvstendig stat. Christian Frederik ble frarådet å gjennomføre sin opprinnelige plan om å hevde sin arverett til Norges trone og la seg utrope til konge. Stormennene ønsket en liberal grunnlov og at en ny konge måtte velges av folket. På møtet ble det bestemt at det skulle velges en forsamling som skulle gi landet en grunnlov. Tanken om folkets rett til å bestemme over seg selv hadde seiret. Den grunnlovgivende forsamlingen er kjent som Riksforsamlingen, og medlemmene ble valgt gjennom valg av valgmenn i landets menigheter og i militærforlegninger. De startet arbeidet 10. april og var ferdig 20. mai.

Kirkens rolle i 1814

Ni dager etter stormannsmøtet på Eids-

voll var arbeidet med å velge utsendinger til Riksforsamlingen i gang. Bededagsgudstjenesten fredag 25. februar 1814 ble avsatt til valg i kirkene. Etter gudstjenesten skulle man avlegge ed og skrive under på en adresse (fullmakt) som skulle leveres på Eidsvoll.

Det var tre valgsystemer: ett for landet, ett for byene og ett for militære avdelinger. På det laveste nivået skulle det velges valgmenn som igjen skulle samles på et høyere nivå mer sentralt, for så å velge representant til riksforsamlingen på Eidsvoll. Kirkene og prestene var sentrale og nødvendige aktører for å få gjennomført dette i 1814. Sogneprestene utformet adressene som hadde form av høytidelig henvendelser stilet til prins og regent Christian Frederik personlig.

Representantene hadde med seg disse fullmaktene til Eidsvoll hvor de ble overbrakt. Blant de 112 valgte representantene på Eidsvoll finner vi 14 prester og 7 andre geistlige som var viktige personer i 1814.

Bededagsgudstjenesten

Gudstjenesten 25. februar 1814 er omtalt som bededagsgudstjeneste. Her vises det til de alminnelige bededagsgudstjenestene som, etter Kirkeritualet av 1685, ble

Kirkens feiring

- 22. februar: «Fra 1814 til 2014: Et større vi?» En konferanse om religion og nasjon i Trefoldighetskirken i Oslo.
- 23. februar: Offisiell festgudstjeneste, bønnedag for land og folk i Oslo domkirke.
- 10. april: Offisiell gudstjeneste i Eidsvoll kirke, Eidsvoll. Seminar: Kirke for alle – grunnlov for alle: I samme kirke med lik verdighet og like muligheter.
- 17. mai: Offisiell gudstjeneste i Holmens kirke, København – Sjømannskirken. Offisielt program utenfor Folketinget umiddelbart etterpå.
- 17. mai: Heldagsprogram med start på Eidsvoll 1814 og avslutning i Eidsvoll kirke. Tema: Fremtid og håp for nye generasjoner
- 19. mai: Offisiell gudstjeneste i Eidsvoll kirke, Eidsvoll.
- 20. mai: Offisiell økumenisk gudstjeneste i Nidarosdomen, Trondheim. Lansering av boken «Vår kristne og humanistiske arv» umiddelbart etter gudstjenesten.
- 6. juni-10. august i Baroniet i Rosendal og 14. august-14. september ved Kulturhuset Buen galleri i Mandal: Offisiell jubileumsutstilling for Adolph Tidemand 1814-76.
- Det planlegges et nasjonalt musikalsk kulturarrangement høsten 2014. Kirkerådet kommer tilbake med mer informasjon om arrangementet på www.kirken.no/1814.

feiret året gjennom på onsdager og fredager. Gudstjenestene har vært forvaltet litt ulikt fra sted til sted gjennom århundrene, men var nok mange steder på begynnelsen av 1800-tallet ennå rimelig utbredt. I disse gudstjenestene hadde prestene anledning til å preke over selvvalgt tekst, men mange forholdt seg likevel til søndagens tekster. Nattverd ble her feiret, som på søndager, om noen ba om det. Mange steder var det tilgangen til kommunien som gjorde at gudstjenestene overlevde. Vi gjenfinner restene av denne gudstjenestetradisjonen i våre ordninger for Nattverd utenom høy-messen. Gudstjenestens særlige bønnekarakter kan ha vært en medvirkende årsak til at nettopp denne dagen ble valgt i disse urolige ukene vinteren 1814.

Kirken stod sentralt

Et sentralt dokument knyttet til grunnlov-jubileet er brevet som biskop i Oslo, eidsvollsmannen Frederik Julius Beck (1759-1822, biskop 1806-1822) sendte sine pres-ter i anledning bededags-gudstjenesten 25. februar 1814. Der omtales gudstjenesten som «[...] en almindelig festlig Bededags Hel-ligholdelse i Anledning af Fædrelandets nuvæ-rende vigtige stilling». Her viser biskopen til «de ugentlige Fredags Bededage».

Dagen falt i 1814 mellom askeonsdag og første søndag i faste. I brevet gir biskop Bech oss et innblikk i liturgien og de sær-skilte tilpasninger som ble gjort i bispedøm-mets kirker i anledning dagen. Han følger lojalt opp påbudene som ble gitt av danske-prinsen, Christian Frederik, i hans kunn-gjøringer datert 19. februar.

I flere ulike sirkulærer gir prinsen påbud om at det skal holdes en gudstjeneste i alle kirker.

Verdighet og styrke

Det var opplysningstidens og rasjonalis-mens idealer som rådet da Grunnloven ble til. Dette kom også til uttrykk i tilnærming-en til salmene og musikken. Verdighet og styrke var samtidens estetiske idealer. For salmene betydde det en stigende grad av rytmsk utjevning fra slutten av 1700-tallet og framover mot innføringen av O. A. Lin-demans koralbok i 1823. Ellers var det store forskjeller mellom by og land, også i hvilken salmebok som var i bruk i menighetene. I 1814 hadde menighetene tre salmebøker å velge mellom: Guldbergs Psalmebog 1783, Kingos Salmebog 1699 og Balle og hans medarbeideres Evangelisk-christelig Psalmebog 1798 (autorisert). ●

Teksten er noe forkortet

RESTAURERES NÅ: Eidsvollsbygningen, der Riksforsamlingen forfattet Norges grunnlov, var tidligere hovedbygningen på Eidsvoll Verk. Det var også her prins Christian Fredrik ble valgt til Norges konge. Til årets jubileum har staten besluttet at hele anlegget med hovedbygningen, paviljongene og hagen så vidt mulig skal tilbakeføres til situasjonen i 1814.

FOTO: KJETIL BJØRNSRUD

Kirkerådet har utarbeidet et informasjons-hefte med egen agenda for Den norske kirkes festgudstjenester 23. februar 2014. Hefet finnes på www.kirken.no/1814. Det anbefales at alle landets menigheter feirer denne festgudstjenesten; gjerne i til-knytning til opphenging av fullmakter og skilt i de kirkene som var valgkirker i 1814.

Grunnlovsjubileet gir perspektiv

Reformasjonen i 1536-1537 innførte lutherdommen og braut sambandet med Den katolske kyrkja og paven i Roma.

AV PROST
PER BARSNES

Den norske kyrkja vart så plassert under den dansk-

norske kongen sin autoritet, og vart i Grunnlova frå Eidsvoll av 17. mai 1814 ei lovfesta statskyrkje, underlagt storting og regjering. Noregs konge vart med det Den norske kyrkja sin symbolske leiar. Den norske kyrkja er framleis det største trussamfunnet i landet og fram til den 21. mai 2012 var ho kongeriket Noreg sin offentlege religion.

Under arbeidet med grunnlova i 1814 spelte kyrkja ei viktig rolle. Dei som valde dei 112 utsendingane til Eidsvollsforsamlinga i 1814, vart valde i kyrkjene. Blant eidsvollsmennene var det 14 prestar. Folkekyrkja har farga våre kristne og humanistiske fellesverdier, noko som også er ført vidare i den reviderte grunnlova, der det heiter, tilpassa språket frå 1814: «Værdigrundlaget forbliver vor kristne og humanistiske Arv. Denne Grundlov skal sikre Demokrati, Retstat og Menneskerettighederne» (Den nye §2).

Framleis folkekyrkje

Framleis har Den norske kyrkja også i oppdrag frå Stortinget å vere folkekyrkje, med eit kyrkjeleg tilbod til heile folket, i små og store miljø, frå landsende til landsende, uttrykt slik i den reviderte grunnlova: «*Alle indvaanere af Riget have fri Religionsudøvelse. Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forbliver Norges Folkekirke og understøttes som saadan af Staten. Nærmere Bestemmelser om dens Ordning fastsættes ved lov. Alle Tros- og Livssynssamfund skal understøttes paa lige linje*» (Den nye §16).

I dette ligg det ei grunnlovsfesta likebehandling av alle trus- og livssynssamfunn, slik det også

har vore i lang tid. Til dømes har, til samanlikning, Humanetisk forbund i mange år fått like stor økonomisk støtte pr. medlem frå staten som Den norske kyrkje får pr. medlem.

Programerklæring

Frå Den norske kyrkja side er vi opptatt av at grunnlovsjubileet både skal gi oss kunnskap om vår nasjon og kyrkja si felles historie, og peike på kyrkja sitt ansvar for å tale og handle der fridom og menneskerettar er trua. Av den grunn er Den norske kyrkja si programerklæring for grunnlovsjubileet: Fri til å tale, tru og tene! Å sikre denne fridommen er grunnlova sin kjerne! Det er viktig at kyrkja først og fremst står fram som eit trussamfunn og ikkje primært som ein statsinstitusjon. Det norske samfunnet i dag er samansett av menneske med ulik tru og livssyn, og respekt for det må koma til uttrykk i både teori og praksis. Men samtidig er det viktig at vi som kyrkje ser stort på vår oppgåve i samfunnet som det største kyrkjesamfunnet i landet, som etisk verdileverandør og som ein verdifull kulturaktør. På den måten fører vi folkekyrkjearven vidare i ei ny tid.

Vår visjon for kyrkja er:

- Ei vedkjennande kyrkje som deler og gir vidare trua på den treeinige Gud.
- Ei misjonerande kyrkje som vitnar om Jesus Kristus lokalt og globalt saman med den verdsvide kyrkja.
- Ei tenande kyrkje som i sorg og glede viser omsorg gjennom nestekjærleik, inkluderande fellesskap, kamp for rettferd og vern om skaperverket.
- Ei opa kyrkje som utviklar fellesskap, som verdset mangfold og respekterer at folk er ulike. ●

Tidemand og Gud

HAUGIANERNE: Den stående mannen midt i bildet er en lekpredikant kristen vekkesbevegelse på begynnelsen av 1800-tallet. Adolph fra 1845 til 1852, og det finnes flere versjoner av bildet.

1814 i Fana

Etter gudstjenesta i Fanakyrkja på bededagen i 1814, blei det valgt to valmenn frå Fana til stormannsmøte på Eidsvoll 17. februar.

AV ODDVAR SKRE

tilknyttet haugianerne; en norsk Tidemand arbeidet med motivet
FOTO: NASJONALBIBLIOTEKET

Den norske kirke ved Kirkerådet setter opp det nasjonalkirkelige utstillingsprosjektet «Tidemand og Gud» fra juni. Prosjektet er en vandreutstilling som vil vises frem flere steder i perioden juni til september.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Den norske kirke håper utstillingen vil skape engasjement hos publikum og stimulere til debatter omkring norsk kristenliv, ytrings- og religionsfrihet. Utstillingen markerer også 200-årsjubileet for Adolph Tidemands fødsel, 14. august 1814 i Mandal. Han var sønn av tollinspektør Christen Tidemand, som representerte Mandal Amt på det Overordentlige Storting i Christiania høsten 1814. Utviklingen av ytringsfriheten var viktig i det norske samfunnet på 1800-tallet. Prosjektet peker blant annet på hvordan ytringsfriheten ble uttrykt gjennom Adolph Tidemand og hans malerier.

Dissenterloven

Grunnlovens §2 fra 1814 stadfester at riket skal ha fri religionsutøvelse samtidig som den evangelisk-lutherske religion skal være statens offentlige religion. Men først i 1842, ved opphevelsen av Konventikkelplakaten fra 13. januar 1741, ble

grunnlaget for forsamlingsfrihet lagt i Norge. Dissenterloven fra 1845 gav tre år etter andre kristne trossamfunn enn Den norske kirke, lov til å etablere seg i Norge. Denne tematikken gjenfinnes hos Tidemand i bildene Haugianerne, Katekisasjon og Fanatikerne.

Scener fra norsk kristenliv

Gjennom møter med Nasjonalmuseet og andre nasjonale og regionale kunstinstitusjoner er det lagt opp til et bildeutvalg på 20 verk som utgangspunkt for utstillingen. Bildeutvalget vektlegger folkelivsskildringer der Tidemand gjengir norsk kristenliv vist gjennom lekmannsbevegelse og gudstjenesteliv i norske bygder, men også livets store høydepunkter som konfirmasjon og bryllup foruten nød og sosiale forskjeller. Prof. emeritus i kunsthistorie Magne Malmanger (Universitetet i Oslo) er kunstfaglig ansvarlig, og vil ha det overordnede ansvaret for utstillingens innhold og utarbeide katalog til utstillingen. ●

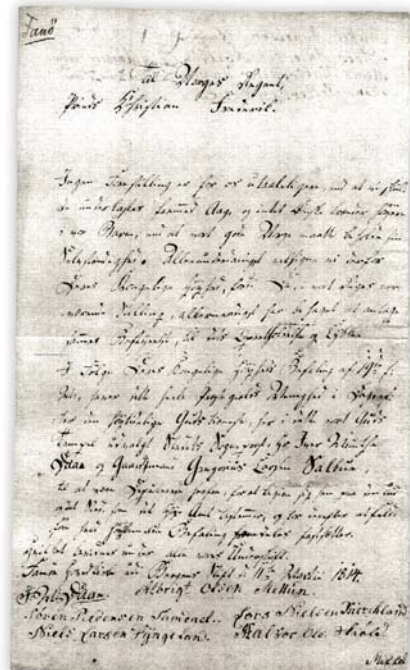
Då folk fekk vita om Kielfreden 14. januar 1814, der Danmark gav landet vårt til Sverige, vart mange sinte og skuffa, og godseigar Carsten Anker på Eidsvoll tok initiativet til å kalla inn til eit stormannsmøte på Eidsvoll 17. februar. Til møtet hadde dei og invitert den danske tronarvingen prins Christian Frederik, for å tilby han vervet som norsk statsoverhovud. Etter møtet gjekk det brev til heile landet om at det skulle haldast gudsteneste med val på valmenn i alle sokn, for å velja utsendingar til ei grunnlovsforsamling på Eidsvoll.

I Fana vart valet gjennomført etter gudtenesta på den ekstraordinære bededagen i Fanakyrkja fredag 11. mars, og sokneprest Ivar Munthe Daas, forfatta dette brevet til Christian Frederik med sterk oppmodning til han om å bli norsk konge, underskrive av fem Fanabønder. Som valmenn frå Fana blei valt sokneprest Ivar Munthe Daas og Gregorius Larsen Salbu. Dette blei meddelt regenten i eit eige brev:

«Til Norges Regent
Prinds Christian Frederik

Ingen Forestilling er for os utaaleligere end at skulde underkastes fremmed Aag, og intet Ønske brænder heftigere i vaar Barm end at vort gode Norge maatte beholde sin Selstendighed. Allerunderdanigst anmoder vi derfor Deres Kongelige Højhed, fordi De, i vort Riges nu nærværende Stillig, allernaadigst for behage at antage Beføjning til dets Opretholdelse og Lykke.

Ifølge Deres Kongelige Højheds Befaling af 19de februar harer dette heele Præstegjelds Menighed i dag for den højhellige Guds Aasyn og i dette Guds Tempel, udvalgt Stedets Sognepræst, hr Ivar Munthe Daas og Gaardbruger Gregorius Larsen Salbu, til at være Deputerede herfra, for at ligesom sig de paa den Tid og det Sted som det heele Amt bestemmer, derefter at holde frem brva højstærede Befaling fremdeles fastholder.» ●

KLAR FOR KULTURMØTE: – Jeg tror konserten i Oslo domkirke på fredagskvelden skal bli en flott opplevelse – både for oss og for alt folket, sier Per Oddvar Hildre.

FOTO: THORVALD KNUITSEN

Sommerfest med

Et av høydepunktene under Det norske misjonsselskaps sommerfest blir når de norske sangerne fra Skruk og de gassiske sangerne fra Lova fyller koret i Oslo domkirke.

AV MAGNHILD LANDRØ

2.-6. juli samles folk fra hele landet til Sommerfest og generalforsamling på Ekebergsetta utenfor Oslo sentrum. Påmeldingen er for lengst i gang. Mye av programmet disse fem dagene vil gå parallelt, med 20 spennende seminarer, forhandlinger og valg, konserter, bibeltimer og inspirasjonssamlinger, egen leir for tenåringene, eget opplegg for barna og hyggelige mingleområder i diverse telt rundt Ekeberghallen.

Kulturmøter

På fredagskvelden fylles Oslo domkirke med «Guds draum», der det norske koret

FEIRET 40 I FJOR: SKRUK (Sunnmøre kristelige ungdomskor) ble opprettet i 1973, og har hele tiden vært under ledelse av Per Oddvar Hildre.

FOTO: ODD FURENES

Skruk og det gassiske koret Lova bekrefter for oss hva misjon dypest sett handler om: Å dele rettferdig det vi har fått. Dirigent Per Oddvar Hildre – mer kjent som Prots – er ikke ukjent med kulturelt samarbeid over

landegrensene, med sitt Kulturmix-konsept som handler om at han får med seg norske korsangere til andre himmelstrøk, og så møtes ulike kulturer til artige fellesskapsopplevelser.

Fakta: Skapt til å dele

- Mange gleder seg allerede til Sommerfest og generalforsamling for Det norske misjonsselskap (NMS) første uken i juli. Dette blir en storsamling der det kommer folk fra alle kanter av landet og kloden.
- Stedet er Ekebergsletta i Oslo. Denne gangen inviterer NMS til en stor-samling som vil bli spesielt tilrettelagt også for familier, med parallelle opplegg for barn og tenåringer/ ungdommer.
- Programmet på Sommerfesten blir allsidig og innholdsrikt, med kveldsmøter, seminarer, debatter/forhandlinger, konserter, storbyfest, utflukter, global landsby, mingleområder, internasjonale mattelt og hvilerom.
- Det blir en egen NMS-campingleir på Ekebergsletta, og over hele byen ellers er det reservert hotellsenger som du kan booke.
- SKRUK kommer. Artisten Maria Solheim kommer. Det gjør også biskop Kvarme, forsvarsadvokat

Geir Lippestad, det gassiske koret NOVA, gjøglerne Chris og Øystein, Geir Hegerstrøm – blant mange andre. Og så du!

• Påmeldingen er i gang, og trenger du mer informasjon, kan du sjekke www.nms.no/gf2014.

• Der kan du også lese Sommerfest-avisen.

• Dersom du har spørsmål, kan du kontakte NMS' infosenter på telefon 51516100.

Skruk!

– For ti år siden hadde jeg med meg en gjeng norske sangere til Madagaskar, forteller Hildre.

– For oss som er oppvokst med en viss kritisk holdning til enkelte lands kulturimperialistiske aktiviteter, var dette et møte som gjorde oss ydmyke overfor den mer moderne måten å drive misjon på. Og, ikke minst, den holdningen og utholdenheten vi så misjonærene levde og handlet med.

Gjorde inntrykk

– Dere var også på Mangarano, der Det norske misjonsselskap har drevet arbeid blant spedalske i mer enn 100 år?

– Ja, og det gjorde sterkt inntrykk. Jeg vet for eksempel at to av sangerne i Kulturmix-gruppa dro rett til kirkekontoret da de kom hjem til Norge, og meldte seg inn i kirken igjen. Jeg skjønner dem, for her fikk vi møte kristen nestekjærlighet satt ut i praktisk liv, på en forbilledlig måte.

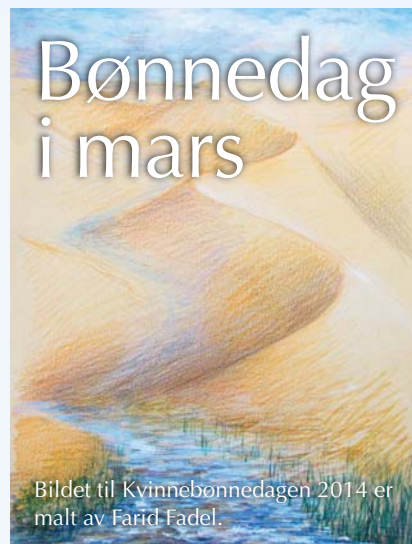
Per Oddvar Hildres inntrykk av norsk misjon er at de som har meldt seg til tjeneste i ulike krevende geografier, de må åpenbart ha et kall til være der.

– Det finnes mange eksempler på at misjonærer har valgt å bli værende, mens andre hjelpearbeidere stikker av når katastrofer og krig truer. Misjonærene og den lokale kirken åpner dørene for hjemløse, deler mat, trøster og er til stede. Ja, det gjør unektelig inntrykk.

Den store konserten

– Har SKRUK hatt noe samarbeid med dette gassiske Lova-koret tidligere?

– Nei, dette blir første gangen, så vi er spente – og vi gleder oss! Vi skal møte Lova et par dager før konserten, og da skal det bli artig å se hva som skjer. Jeg tror konserten i Oslo domkirke på fredagskvelden skal bli en flott opplevelse – både for oss og for alt folket. ●

Bildet til Kvinnebønnedagen 2014 er malt av Farid Fadel.

Første fredag i mars hvert år samles kvinner over hele verden i bønn.

AV TORA HAARR SKEIE, KONTAKTPERSON
NESTTUN/FANA, FORSAMLINGSARBEIDER
NESTTUN INDREMISJON

Kvinnenes internasjonale bønnedag startet i USA i 1887, da kvinner fra ulike kirkesamfunn samlet seg om en felles bønnedag. I dag har bønnedagen (World Day of Prayer) komiteer i mer enn 170 land og regioner. I Norge startet slike samlinger i slutten av 1920-årene, og i Fana har vi hatt samlinger på Nesttun Bedehus siden 1985.

Dette året er det kvinner i Egypt som har satt sammen programmet. Emnet er «Egypt: Bekker i ødemarken». Kollekten som samles inn, går til Bibelselskapets bibelmisjonsarbeid. Bibelselskapet prøver, i samarbeid med sine internasjonale kontakter, å finne kvinnerelaterte prosjekter i de landene bønnedagsprogrammene kommer fra. I tillegg dekkes utgiftene til administrasjon, trykking og utsendelse av bønnedagsmateriellet. Bibelselskapet har arbeidet med distribusjonen av programmene, samt regnskapet for den norske komiteen for bønnedagen.

Det er flott og inspirerende å møtes, på tvers av menighetsgrenser! Kanskje er det mange flere som gjerne ønsker å delta, men som ikke har vært klar over samlingene. Denne gangen deltar Turid Bakke Braut med andakt og sang. Vi synger også sammen, og bruker tid i bønn. Hjerterlig velkommen! ●

Nesttun Bedehus (Peisestuen i 2. Etg), Øvsttunveien 58, fredag 7. mars kl. 12.00

KVINNENES
INTERNASJONALE
BØNNEDAG

Olaf Hillestad
(1923-1974):

Kirkelig rebell

Det var Olaf Hillestads uttalte program å åpne kirkens dører for unge mennesker, men for å gjøre dem til kirkegjengere og fremtidige menighetsbyggere var det nødvendig å møte dem med ord som appellerte til dem og et tonespråk som var deres. Dette var en uvant innstilling i norsk kirkeliv da Hillestad ble prest.

AV LISE MCKINNON

Olaf ble født på Askøy 8. juli 1923, sønn av presten Erik Olsen Feet og Bergljot Zwiłgmeyer. Morbroren, Dagfinn Zwiłgmeyer var prest og salmedikter, forfattergener kan han også ha arvet etter et annet medlem av Zwiłgmeyer-familien, nemlig Dikken, som er blitt kalt en fornyer av norsk barnelitteratur.

Kapellan i Slettebakken

I 1952 ble han cand. theol. og fikk sin ordinasjon. Hans første arbeidsplass ble Norges kristelige ungdomsforbund, først som soldatsekretær og fra 1954 som forbundets landssekretær. I den perioden fikk tusener av ungdommer et møte med Hillestads entusiasme og evner til å spre glede omkring seg i de store tenåringstreffene han ledet. Fra 1959 virket han som hjelpeprest i Uranienborg menighet i Oslo, før han ble utnevnt til residerende kapellan i Slettebakken kirke og innsatt der ved høymessen 3. februar 1963. Slettebakken ble utskilt som egen menighet i 1960, eget kirkebygg ble ikke innviet før i 1970, men det var stor kirkelig aktivitet i det som fremdeles kunne kalles et nybyggerstrøk med mange unge mennesker.

Energi og entusiasme

Når en skriver for et menighetsblad i Bergen, føles det naturlig å legge spesiell vekt på denne perioden i Hillestads liv. Kanskje kan vi ennå ha litt å lære av virksomheten der. Det er slående hvor ofte ordene «glede»/«gladelig», «velkommen» og «ung» går igjen i menighetsbladet. Der er energi og entusiasme, men det er aldri tvil om hva som er det viktigste: «Husk: Det er ikke flaut å gå i kirken og det er ikke kjedelig å være der.

VILLE VÆRT 90 ÅR: «Han døde som han levde - bunn glad fordi han alltid var bunn alvorlig» skrev biskop Alex Johnson i sitt minneord over Olaf Hillestad.

FOTO: CAPPELENS FORLAG

Hva annet har du egentlig på programmet som er så meget mer interessant og givende?» Hillestad hadde vært på studieturer til Tyskland og USA for å se hva som skjedde angående fornyelse av liturgien i andre land, men det var etter en studietur til Storbritannia i 1963 (det året The Beatles hadde sitt store gjennombrudd i hjemlandet) med stipend fra Menighetsfakultetets Hallesbylegat at han ble så oppglødd at han skrev en rytmesalme på vei hjem.

Romalder-salme

Han begynte å oversette noen av salmene han hadde hørt, samt å skrive salmer selv. I 1964 sto en salme signert Hillestad på fremsiden av Slettebakken menighetsblad med tittelen «Romalder-salme». Året etter sto den i bladet med tittelen «Salme for ungdom». Dette var «Se universets Herre», den første salmen som tar hele det svimlende universet inn i salmediktningen. Ungdommen sluttet opp om aktivitetene i menigheten og samlet seg i «kjellerkirken», tilfluktsrommet på Slettebakken skole.

– Det var så fullt der at de sto oppetter veggene. Brannvesenet ville aldri tillatt noe

slikt i dag, minnes organist i Slettebakken, Olav Øgaard.

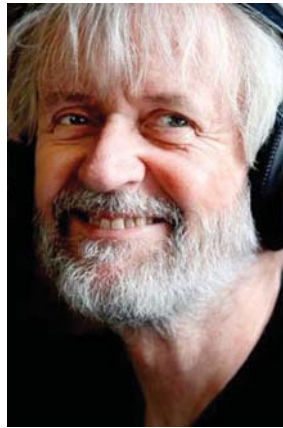
Møtte motstand

Fra dette primitive kirkerommet ble det bølger som skapte dønninger langt utover byen og selv landets grenser. 26. januar 1964 var det «*tv-overføring av ungdomsgudstjeneste i Slettebakken og norgesmesterskap på skøyter*», skrev menighetsbladet. Senere samme år fulgte platen «Den unge menighet». Den inneholdt noen av Hillestads salmer og liturgi med moderne rytmer, «*alt sunget på bredeste bergensdialekt av de unge*». Det kirkemusikalske Norge var negativt. Det ble innlegg i aviser landet rundt, men «*reaksjonen var langt mer positiv enn initiativtakeren hadde ventet*» i den tykke brevbunken som kom til kirken. En av Hillestads steileste motstandere i begynnelsen var organisten og komponisten Egil Hovland, som blant annet gikk sterkt ut mot Hillestad på et møte i Presteforeningen.

Hillestad/Hovland

Men Hillestad lot seg ikke kue. Han send-

og elsket salmedikter

DUGNADSPLATE: Kirkelig Kulturverksteds første plate (til venstre) og starten på selskapet da den kom ut i 1974. Repertoaret spenner fra samtid-sjazz via viser til kirkemusikk i ymse varianter, der ulike artister medvirker i et dugnadspreget prosjekt i typisk 70-tallsstil. Produsert av ekteparet Marianne Lystrup og Olafs sønn, Erik Hillestad (fargebildet). Over høyre: Komponist Egil Hovland og organist i Slettebakken, Olav Øgaard.

te et brev med tre av sine salmetekster til Hovland hvor han skrev: «*Nå har du gjort meg så mange pek, at nå er det på tide at du begynner å gjøre bot*». «Boten» besto i å lage melodier til de vedlagte salmene, «Se universets herre», «Himmelske Far du har skapt oss» og «Du ber oss til ditt alterbord». Senere havnet Hillestad og Hovland i samme kommisjon og utviklet et godt samarbeid. Om sitt verk «Langfredag» sa Hovland at «*bønnene er laget av Hillestad, og de handler om sosial urettferdighet, lidelse, ungdom og narkotika og alt det der. Vi tok opp det med menneskelig nød og Lønnings poeng: at Kristus går inn i vår tids lidelse. Det var veldig radikalt på den tiden*».

Dans i kirken

Hovland innførte ballett i sin «Missa Vigilante» i 1967. Dans i kirken utfordret pietistene voldsomt. «*Rabalder er et stadium i utviklingen*», sa han til Dagbladet ved en annen anledning samme år. Ord Hillestad sikkert var enig i! Allerede i 1965 var Hillestad blitt medlem av Liturgikommisjonen, og i 1966 forlot han Slettebakken, reiste tilbake til Oslo hvor han via Norges kristelige ungdomsforbund fortsatte arbeidet med fornyelse av konfirmasjonsundervisningen. Han stiftet Forum Experimentale, hvor de liturgiske nyskapningene kunne foregå og var aktivt med i mye som det ikke er plass til å nevne her. Han skrev mange salmer som tydelig viser hans positive og glade kristentro og ønsket om å tenne begeistring i menigheten. Syv av hans beste er med i den nye salmeboken, i tillegg til seks han har oversatt.

Døde som han levte

I 1972 ble Hillestad generalsekretær i Oslo indremisjon, da led han allerede av hudkreft, en sykdom som han holdt skjult for alle bortsett fra sin egen familie. Hans død 23. januar 1974 kom derfor som et sjokk på mange. I sine minneord skrev biskop Alex Johnson: «*Først og fremst er hans navn knyttet til den fornyelse i det kristne ungdomsarbeidet som har preget de siste 20 år. Hillestad fikk en egen klangfarve inn i ungdomsarbeidet. Han hadde evnen – både i tale og dikt – til å la de unge finne sammenheng mellom hele menneskehetens situasjon og de daglige plik-*

ter». Og videre: «*Han tok aldri seg selv høyttidelig. Fordi han tok livet så alvorlig. Han var et fyrverkeri av humor og selvironi og glemte aldri at han kom fra 'rampegjengen i Ullevål hageby'.* Han døde som han levte – bunn glad fordi han alltid var bunn alvorlig». La fjorårets 90-års jubileum for Olaf Hillestads fødsel bli en opptakt til en velfortjent og stor hundreårsmarkering!

Sitatene og opplysningene er hentet fra mange kilder, men jeg vil gjerne nevne den hjertelige mottakelsen og de gode samtalenes jeg hadde i Slettebakken kirke – en kirke hvor døren fremdeles er åpen! ●

Universets Herre

Av Olaf Hillestad

tSe universets Herre
i rommets kongehall,
med stjerner i sin krone
og kloder uten tall.

Men han er og i støvet
og kommer ganske nær,
han ser vår ferd på jorden
og husker hvem vi er.

Se han som tenner lyset
i rommets kirkesal,
velsigner hele kosmos
fra himlens katedral.

Men han ser og i nåde
til jordens lave krypt,
han rekker sine hender
mot oss som falt så dypt.

Se han som skaper livet
i rommets dunkle skjød,
som hersker over altet
og over liv og død.

Men han bor og i hjertet
hos sine barn på jord,
han skaper liv av døde
og frelser den som tror

HESTEHODETÅKEN: Stjernetåken i Orions belte består av ufattelige mengder støv og gass. Dette er en av universets stjernetåker, en slags stjernetenes fødestuer. FOTO: NASA/ESA/HUBBLE HERITAGE TEAM

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger flere frivillige medarbeidere i Bergen. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig, og samtidig oppleve personlig utvikling? Kirkens SOS er Norges største døgnåpne krisetjeneste på telefon og internett. Du får god opplæring og oppfølging underveis. Innføringskurs starter 17. februar 2014. Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin. Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654 Epost: bjorgvin@kirkens-sos.no • Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og **distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Tlf.: 55 36 22 80 - E-post: birkeland.menighet@bergen.kirken.no - Faks: 55 36 22 99 - Boks 152, Nesttun, 5852 Bergen -

Ta gjerne direkte kontakt med ansatte. Hvis de ikke er til stede er det mulig å legge igjen en beskjed.

Besøksadresse:

Hardangerveien 5 B, Nesttun

Menighetshuset - Øvsttunveien 29

Bestilling av lokaler: 55 36 22 80
birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Spørsmål om gravstell?

55 59 39 00 - kirkegaard@bkf.no

Dåp, vielse og begravelse:

Kirketorget 55 59 32 10
kirketorget@bergen.kirken.no

Sokneprest:

Ivar Braut: 55 36 22 82
ivar.braut@bergen.kirken.no

Kapellan:

Kjersti G. Norheim: 55 36 22 92
kjersti.norheim@bergen.kirken.no

Prest/prosjektleder Sædalen

Leidulf Øy: 55 36 22 84
leoy@bergen.kirken.no

Menighetspedagog Sædalen

Sigrid Trætteberg Fahlvik 55 36 22 91
sigrid.trætteberg.fahlvik@bergen.kirken.no

Seniorprest:

Rune Joar Kysnes: 55 36 22 83
rune.kysnes@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder:

Eli Heggdal: 55 36 22 81
eli.heggdal@bergen.kirken.no

Diakon

Linda Bårdsen: 55 36 22 85
linda.bardsen@bergen.kirken.no

Kateket:

Carina Ø. Søfteland: 55 36 22 88
carina.softeland@bergen.kirken.no

Kateket:

Ingunn Myklebust: 55 36 22 87
ingunn.myklebust@bergen.kirken.no

Kantor:

Harald Holtet: 55 36 22 86
harald.holtet@bergen.kirken.no

Kirketjener: 55362289

Menighetsrådsleder

Marit Serine Robbestad Skeie
55 36 22 81 (menighetskontoret)

Frivillighetskoordinator/ungdomsarbeid

Hilde Wolter: 55362290
hilde.wolter@bergen.kirken.no

KRIK- Nesttun

Tarjei S. Madland: 980 49 195
tarjeisvama@hotmail.com
nesttun.krik.no - Facebook > KRIK Nesttun

Birkeland I. KFUK-speidere:

Lise Strøm Nilssen: 97 63 63 32

1.Øvsttun speidergruppe NSF:

Bjørn Erik Liland: 907 10 880

Birkeland Y's Men's Club

Harald Anton Aase Tlf.: 993 57 007

Nesttun mannsforening for NMS

Stein Wivestad: 55 13 46 44

Gave til menigheten?

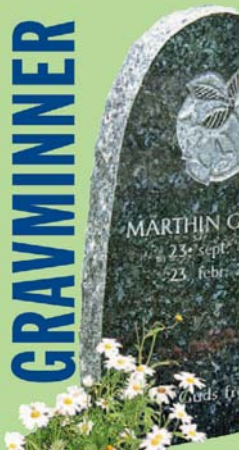
Kontonummer: 1644.32.89430

Motta epost-nyheter fra Birkeland:

mailman.uib.no/listinfo/birkeland

Stor utstilling
Katalog sendes.
Sjekk prisene!
Navnetilføyer.

GRAVMINNER

EIKNER
NATURSTEIN AS

Ulsågv. 27
Tlf. 55 98 70 00
www.eikner.no

Vi takker og ber

Kjære forbedere! Til Herren kan vi komme med alt.

Vi ber for:

Uke 6 : Beboere i bofellesskap og sykehjem

Uke 7: Den nye kantoren og andre som er nye i menigheten

Uke 8: Trofaste forbedere. Takk! Bibelgruppene, bibeltimene og prestene

Uke 9: Vinterferien. At alle som er på ferie hjemme eller på reise, får en minnerik og god ferie.

Uke 10: Biskopen i Bjørgvin og alle ansatte på bispekontoret

Uke 11: Alle som er syke eller strever med andre ting

Uke 12: Inngåtte ekteskap. Kirketjenerne våre.

Uke 13: For alle som lider pga krig og naturkatastrofer

*Gud, vi er din kirke på jorden.
Din rettferdighet, fred og glede.
Har vi bragt rettferdighet?
Hjelper vi de fattige?
Gud, vi vil at din fred, glede og rettferdighet skal gjelde for alle.
Bring dette til alle.
Bruk oss som dine hjelpere.
Amen.*

*Forbønn fra KFUK/
KFUM-speiderne ●*

Sparebanken Vest

Takk for gaver og giverglede i 2013

Mer enn 70 faste givere i Birkeland har vært med på å løfte givergleden i 2013. Gavene blir registrert og gir skattetrekk. Effekten av gavene har vært stor i året som har gått.

AV ELI HEGGDAL

Menighetsrådet satte seg tidlig som mål å øke givertjeneste. Først og fremst til stillinger som ikke dekkes av det offentlige. Vi dekker 50% av diakonstillingen, og siden høsten 2012 har vi også ansvar for en 25% tweenskonsulent-stilling. I tillegg betaler vi honorar til tensingdirigent og har ansatt ungdomsarbeider i 20%. Til sammen samler vi inn kr. 570.000 hvert år. Kr. 255.000

kom inn fra givere i 2013. Resten må dekkes inn fra andre kilder som takkoffer, støtte etter søknader, egenbetaling og diverse kreative tiltak.

Mye å glede seg over.

Vi gleder oss over at vår nye diakon Linda Bårdsen har kommet godt inn i oppgavene og i nært samarbeid med frivillige. Linda med i bydelens kriseteam og er en viktig

medspiller i lokalmiljøet. Hun har mange ulike oppgaver, men hver torsdag finner du henne på Kirkens bord på Baker Brun.

I samspillet mellom trosopplæring, korarbeid og familiearbeid har det vært en positiv utvikling det siste året. Menighetsrådet ansatte Solveig Tveitereid som tweenskonsulent i 25% stilling. Raskt ble to kor startet opp. Solveig har fokus på å gi de unge tillit og oppgaver som gir mestringsfølelse. Det er et mål at de skal kjenne tilhørighet til kir-

Fredagstaco er et sosialt tilbud for alle, store og små i Birkeland Menighetshus kl. 17–19. Her serverer vi taco, kaffe, noe til kaffen og en kveldsavslutning. Fredagstaco har samlet mye folk på menighetshuset, og det er en morsom og sosial møteplass. Mellom 70 og 90 har vært med de siste gangene. Pris: Voksen 50 kr, barn 25 kr, maks pris for familie 150 kr. Sjekk ut på Facebook: «FREDAGSTACO i Birkeland». Datoer i vår: 14. februar, 14. mars, 9. mai.

ALLE FOTO:
MORTEN WANVIK

ken og føle seg trygge i miljøet. Nok en glede er at vi nå har babysang ukentlig og vi ønsket å invitere inn til noe mer. Fredagstaco oppstod ut fra ønsket om å ha gode sosiale samlingspunkter. Her dukker det opp folk fra kor, babysang og andre trosopplærings-tiltak som har fått informasjon fra oss. Siste Fredagstaco var det 80 til stede.

Takk igjen til alle som støtter dette arbeidet. Birkeland menighet ønsker på den måten å være synlig og engasjert i nærmiljøet. Det er mange som gir av sin tid og trives som frivillige hos oss, men menigheten må også samle inn penger til sine aktiviteter. Vi håper denne lille rapporten er en oppmuntring til å melde seg som giver. ●

Vil du bli en fast giver?

- Alle midlene går til stillinger.
- Du bestemmer selv hvor mye du vil gi, eller hvor ofte.
- Gaver mellom 500-12.000 gir skattefradrag, men dette forutsetter at du har en giveravtale med Birkeland menighet, som melder inn beløpet for deg.
- På nettsiden kan du laste ned skjema for avtalegiro: www.birkelandmenighet.no
- Ta gjerne kontakt med oss
Eli Heggdal:
Telefon 55 36 22 81.
E-post: eli.heggdal@bergen.kirken.no

Siden oppstart i 2007, har nattkafe vært et sted der ungdom fra hele menigheten kan samles.

Her møtes ten singere, krikere, speidere og andre som ikke er fast tilknyttet en aktivitet. Kaféen holder åpent annen hver fredag mellom kl. 1930-2300 og er for ungdom fra 14 år og oppover. Fram til kl. 21 får dessuten tweensa, de mellom 10-13 år, også lov til å delta. Her kan de få en liten smakebit av hva som venter dem når de blir eldre.

Som oftest er det rolig stemning på kafeen. Alle er glad for at det endelig er fredag. Noen spiller brettspill i peisestuen, andre airhockey eller bordtennis. Det er også populært å henge i kiosken sammen med lederne. Her er det salg av pizza, brus, kaffe, te og diverse godis. I løpet av konfirmantåret blir de fleste konfirmanter invitert innom. Menighetshuset er romslig og det er alltid plass til flere. Det er kjekt når alle samles til andakt og peisestuen fylles til randen!

I løpet av et semester pleier det å være filmkveld og en tur til Sandsli for å bowle.

For våren 2014 gjelder følgende plan for Nattkaféen:

- 14. februar
- 28. februar (film)
- 14. mars
- 28. mars
- 11. april
- 25. april (bowling)
- 9. mai
- 23. mai

VELKOMMEN INNOM!
Stedet er Menighetshuset i
Øvsttunveien 29 ●

Menighetskalender

døpte

Aune Nesøy Kaland
Jonathan Pedersen Ougendal
Pål Filipenka Eriksen
Leonard Tjervaaag
Emma Skudal
Vebjørn Hustrulid Lona
Philip Evander Haugsdal
Andreas Gravem
Patrick Askeland
Eirik Eitrheim Mølster
Lucia Lambea-Nygaard
Christian Hystad Salbu
Adeline Felicia Windedal
Viljar Andresen Hansen
Patrick Risløw
Rakel Askeland Enes
Angelica Madelen Lund
Siri Sander
Lars Sander
Henrik Solvåg Hageland
Ida Dolberg Bager
Teo Kristoffersen

vielser

Wenche Aase og
Øystein Rød

begravelser

Bjørn Andreas Olsen
Astri Vangsnes
Sigrid Kirkebirkeland
Tone Selenius
Reidar Pettersen
Björg Karin Fjeldstad
Kolsrud
Marit Ramsdal
Reidar Pettersen
Gerd Vangsnes
Margit Dolve
Oddvin Søreide
Else Broholm Johannessen
Ellinor Hansen
Trygve Røssevold
Johanne Andrea Jordalen
Helga Elisabeth Arnesen
Bjarne Bekkestad
Kaare Andersen
Henry Halleland
Per Ølversøy
Tordis Dagny Handegard
Hildur Edvarda Myhre
Kåre Ingvar Eidsheim
Birgit Halvarda Mjelde
Randi Bjarnoll
Dagny Britt Hysing-Dahl
Olaf Johan Kjetland

gudstjenester

Søndag 9. februar

11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Seniorprest Rune Joar Kysnes. Søndagsskole. Takkoffer til Kirkens Bymisjon Bergen. Første gudstjeneste med ny kantor Ottar Arnestad. Joh 6,63–69

Søndag 16. februar, Sømmannssøndagen/Bibeldagen

11.00: Gudstjeneste med nattverd. Kapellan Kjersti Gautestad Norheim. Konfirmanter deltar. Søndagsskole. Takkoffer til Bibelselskapet. Luk 8,4–15

13.00: Dåpsgudstjeneste.

Søndag 23. februar, Kristi forklarelsesdag

11.00: Gudstjeneste med nattverd. Kysnes. Takkoffer til diakoniarbeidet i menigheten. Forbønsliturgi. Matt 17,1–9

Lørdag 1. mars

12.00: Dåpsgudstjeneste.

Søndag 2. mars, fastelavnssøndag

11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd v sokneprest Ivar Braut. Takkoffer til Haraldsplass samtalerenter. Joh 17,20–26

Onsdag 5. mars, askeonsdag

19.00: Kveldsgudstjeneste ved inngangen til fastetiden. Lesning fra lidelseshistorien. Nattverd. Ivar Braut.

Søndag 9. mars, 1. søndag i fastetiden

11.00: Gudstjeneste med dåp. Norheim. Pre Soul Children. Søndagsskole. Takkoffer til barne- og ungdomsarbeidet i menigheten. Matt 4,1–11

Søndag 16. mars, 2. søndag i fastetiden

11.00: Gudstjeneste med dåp og nattverd. Kysnes. Søndagsskole. Takkoffer til menigheten. Matt 15,21–28

12.30: Årsmøte på menighetshuset.

Søndag 23. mars, Maria budskapsdag

11.00: Gudstjeneste med nattverd. Norheim. Konfirmanter deltar. Søndagsskole. Takkoffer til misjonsprosjektet i Estland. Luk 1,26–38

Søndag 30. mars, 3. søndag i fastetiden

11.00: Gudstjeneste med nattverd. Braut. Søndagsskole. Takkoffer til menigheten. Luk 11,14–28

13.00: Dåpsgudstjeneste.

Søndag 6. april, 4. søndag i fastetiden

11.00: Familiegudstjeneste v Norheim. Trosopplæring «Min kirkebok» til 4-åringer. Takkoffer til Kirkens SOS Bjørgvin. Joh 11,45–53 og Hebr 4,14–16 (prekentekest)

17.00 og 19.00: Bobla Tensing har konsert i menighetshuset.

Tirsdag 8. april

19.00: Gudstjeneste sammen med konfirmanter etter inn-samlingsaksjonen til Kirkens Nødhjelp. Norheim og Øy. Bobla-bandet er med.

Påskan:

- Palmesøndag kl. 11 v/Braut.
- Skjærtorsdag kl 11 v/Kysnes (Merk tidspunktet; ikke på kveldstid som de siste årene)
- Langfredag kl. 11 v/Norheim. Pasjonsgudstjeneste.
- Påskedag kl. 11 v Kysnes. Høytidsgudstjeneste.

Kirkeskyss våren 2014

Vi tilbyr skyss til Birkeland kirke. Kontakt menighetskontoret, 55 36 22 80 (senest fredag), eller diakon Linda Bårdsen 55 36 22 85/483 02 448.

Velkommen til kirke – det er godt når vi kan feire gudstjeneste sammen!

Gudstjenester, Sædalen skole:

- 16. februar
- 9. mars
- 23. mars
- 6. april
- 21. april, 2. påskedag

kalender

Kveldsåpent i Birkeland:

Fellesskap er satt på programmet, og det er planlagt to samlinger med litt mat og mye mening, på menighetshuset kl. 19.

- 11. mars: Bærekraft og enklere liv
- 8. april: Gudskraft og misjon

Bibeltimer

Siste tirsdag i måneden kl 19.30 i Birkeland menighetshus, Øvsttunveien 29, Nesttun

I bibeltimene er det gjennomgang av forskjellige deler av Bibelen, og innholdet er gjerne knyttet til aktuelle tema. Etter innledningen er det enkel servering og samtale om temaet.

Vi er glade for frammøte også fra andre menigheter! Vårens tema er Johannes Åpenbaring:

- 25. februar. Gunnar Johnstad, førsteamanuensis ved NLA. De sju sendebrevene. Kap. 2 og 3
- 25. mars. Bjørn Moe, kapellan i Skjold menighet. De sju seglene. Kap 6 og 7
- 29. april. Ole D. Hagesæther, biskop emeritus. Håpet. Kap. 21 og 22

Gå ikke glipp dette:

- **Åpen kirke** hver fredag mellom kl. 15–17.
- **«Årets møte»**. Menighetens årsmøte søndag 16 mars kl. 1230 på menighetshuset.
- **Bobla Tensing**s to konserter, søndag 6 april kl. 17 og 19.30.
- **Friluftsgudstjeneste** på Kirkebirkeland søndag 25. mai kl. 12.
- **Hattefest** etter gudstjenesten 15. juni.
- **Menighetsweekend**, 6.–8. juni på Fjell-ly på Sotra. Både Birkeland og Sædalen har hver sin menighetsweekend denne helga.

facebook

Birkeland menighet er på facebook! Vi håper mange «liker» oss. De vil nemlig få varsel om nyheter som legges ut her og få tilgang til bilder og små snutter om det som skjer her hos oss. **Besøk også www.bergen.kirken.no/birkeland** Her finner dere alle gudstjenester og oversikt over aktiviteter.